

CBAnP: Popularnonaukowy opis projektu

Centrum Badań Antropologicznych nad Prawosławiem (CBAnP)

Popularnonaukowy opis projektu

Projekt ma na celu wypracowanie nowego warsztatu naukowego, służyć rozwojowi badań antropologicznych nad życiem społeczno-religijnym wyznawców prawosławia w Europie południowo-wschodniej i wschodniej. Czteroosobowy zespół badawczy „Centrum Badań Antropologicznych nad Prawosławiem” stanowi: dr [Magdalena Lubańska](#) [1] (kierownik projektu), dr [Ewa Klekot](#) [2], Agata Żadykowska i Magdalena Zatorska (wykonawcy).

Motywacją do realizacji celu założonego w projekcie było nasze przekonanie, że dominujący w antropologii religii język teoretyczny jest stronniczy, zdominowany przez postowieceniowe i postreformacyjne wzorce myślowe i jako taki nieadekwatny do zrozumienia specyfiki społecznego funkcjonowania prawosławnych społeczności. Aby przeciwdziałać tej tendencji dokonywamy nowatorskiej syntezy kategorii wywiedzionych z prawosławnej teologii z wybraną antropologiczną, filozoficzną i historyczną literaturą przedmiotu. Chodzi o nam o znalezienie języka opisu, pozwalającego dostosować nasze kategorie analityczne do siatki pojęć bliskiej naszym rozmówcom. Materia źródłowa do refleksji teoretycznej dostarczyły badania prowadzone: w Bułgarii, Estonii, Serbii, w Polsce i na Ukrainie. Dotyczyły one: 1. praktyk podejmowanych w prawosławnych monasterach w celu zapewnienia sobie zdrowia i powodzenia (M. Lubańska, M. Zatorska), 2. praktyk związanych z sakralnymi przedstawieniami obrazowymi w kontekście religijnym, jak również pod kątem tworzenia wspólnot nowoczesnych (interesowało nas m.in. nadawanie obiektom sakralnym statusu zabytku dziedzictwa narodowego/etnicznego i ich muzeifikacja; E. Klekot), 3. praktyk ekonomicznych, podejmowanych w kontekście prawosławia, służących uzyskaniu odpowiedzi na pytanie, czy istnieje prawosławna etyka pracy (A. Żadykowska).

Prawosławie w jego wielorakich odsłonach postrzegamy jako istotny czynnik „genetyczny”, który może do pewnego stopnia wyjaśnić długotrwałe wzorce politycznego, ekonomicznego, prawnego i kulturowego rozwoju. Ich zrozumienie jest istotne w kontekście kryzysu spójności Unii Europejskiej, nie radząc sobie z problemem inkulturacji zachodniocentrycznego modelu społeczeństwa opartego na separacji sfery ekonomicznej, politycznej i religijnej. Skrajnym przejawem owego zjawiska jest narastanie w europejskich społeczeństwach zjawiska radykalizmu religijnego i wieckiego, co prowadzi zarówno do kryzysu w pojedynczych państwach Unii, jak i do ogólnoprawosławnego kryzysu wartości. Konieczne wydaje się szukanie alternatywnych wzorców koegzystencji różnorodnych politycznie społeczności zamieszkujących Europę, a co najmniej podjąć próby zrozumienia ich specyfiki, tym bardziej, że jednym z liczących się graczy w tym kryzysie jest Rosja, skłonna do rozgrywania „prawosławia” w prowadzonej przez siebie polityce wobec Europy.

Przeprowadzone przez nas badania są naszą odpowiedzią na wyzwanie, jakim jest trwający w naszym polu naukowym, społecznym i politycznym zwrot postsekularny, który w naszym przekonaniu w najbliższej dekadzie stanowi bodziec tak do polityki światowej, a zajęcie w nim adekwatnego stanowiska wymaga znajomości odmiennych od zachodniocentrycznego modeli postrzegania życia społecznego w jego wszelakich przejawach. Osoby zainteresowane wypracowanym przez nas warsztatem i efektami działań zespołu CBAnP odsyłamy do naszych [artykułów naukowych](#) [3]. [4]

Powiązane materiały [CBAnP](#) [5]

Adres URL źródła: <https://etnologia.uw.edu.pl/cbanp-popularnonaukowy-opis-projektu>

Odniesienia

[1] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-lubanska>

[2] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/ewa-klekot>

[3] <http://etnologia.uw.edu.pl/cbanp-efekty-prac-publicacje>

[4] <http://test.etnologia.uw.edu.pl/cbanp-efekty-prac-publicacje>

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

[5] <https://etnologia.uw.edu.pl/cbanp>